

Poznań, dnia 14.03.2017 r.

ZG-NKS.0811.2.2017

Stanowisko dotyczące ustaleń kontroli wewnętrznej nt.

- 1) porozumienia z dnia 06.09.2011 r. w sprawie udostępnienia baz danych z państwowego zasobu geodezyjno – kartograficznego w kontekście udostępnienia na rzecz Miasta Poznania danych z ewidencji gruntów i budynków w trybie art. 15 ustawy o informatyzacji,
- 2) udostępniania danych w trybie art. 15 ustawy o informatyzacji do realizacji zadań publicznych pod kątem potrzeby zawarcia umowy, podpisania protokołu, wydania licencji,
- 3) rozwiązania umowy nr ZG-OUO.4124-1-3/2011 w kontekście porozumienia nr ZG-GIU.4201-11/2012 zawartego pomiędzy SIP / ZGiKM GEOPOZ a Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Poznania,
- 4) podjęcia działań zmierzających do rozwiązania porozumień pomiędzy SIP / ZGiKM GEOPOZ a innymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Poznania,
- 5) udostępnienie informacji SIP ZGiKM GEOPOZ wytworzonych na podstawie danych ewidencji gruntów i budynków w trybie porozumienia zawartego na podstawie zarządzenia określającego zasady funkcjonowania SIP,
- 6) Dyrektora ZGiKM GEOPOZ jako administratora danych osobowych ewidencji gruntów i budynków udostępniającego dane osobowe w trybie art. 15 ustawy o informatyzacji w kontekście art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych,
- 7) wydawania upoważnień przez Dyrektora ZGiKM GEOPOZ do przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w zbiorach danych osobowych prowadzonych przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami oraz Wydział Finansowy Urzędu Miasta Poznania w kontekście porozumienia z dnia 11.08.2011 r. zawartego przez Prezydenta Miasta Poznania i Dyrektora ZGiKM GEOPOZ,
- 8) danych osobowych zgromadzonych w SIP ZGiKM GEOPOZ w aspekcie przynależności do zbioru danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych, w aspekcie pisma nr ZG-DG.4200.14.2016 z dnia 30.11.2016 r.

Podstawa prawna:

- a) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t. j. Dz. U. 2014 r. poz. 1114, ze zm.), zwana dalej „ustawa o informatyzacji”,
- b) ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. 2016 r. poz. 814, ze zm.), zwana dalej „ustawa o sam. powiat.”,
- c) ustawa z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2016 r. poz. 446, ze zm.) zwana dalej „ustawa o sam. gminnym”,
- d) ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t. j. Dz. U. 2016 r. poz. 1629, ze zm.) zwana dalej „prawo geod. i kart.”,
- e) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2005 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu udostępniania danych zgromadzonych w rejestrze publicznym (Dz. U. 2005 r. nr 205, poz. 1692) zwane dalej „rozp. o udostępnianiu danych”,
- f) ustawa z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352), zwana dalej „ustawą o ponownym wykorzystywaniu info.”,
- g) ustawa z dnia 04 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. nr 76, poz. 489, ze zm.), zwana dalej „ustawa o IIP”,
- h) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2016 r. poz. 195, ze zm.) [przedmiotowa ustawa art. 38 wprowadziła zmiany ustawy o ochronie danych osobowych],
- i) rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie udostępniania materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, wydawania licencji oraz wzoru Dokumentu Obliczenia Opłaty (Dz. U. 2014 r. poz. 917), zwane dalej „rozporządzenie w sprawie pzgik”,
- j) ustawa z dnia 5 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2014 r. poz. 897).

Ad. 1:

Porozumienie w sprawie udostępniania baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego miasta Poznania oraz tworzonych na ich podstawie standardowych opracowań kartograficznych z dnia 06.09.2011 r. zawarte pomiędzy Skarbem Państwa a Miastem Poznaniem zostało zawarte – jak wskazuje § 1 tego porozumienia – na warunkach wynikających z przepisów ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy. W treści tego porozumienia w żadnym zakresie nie ma

odwołania do ustawy o informatyzacji. Z porozumienia wynika, że chodzi o udostępnianie baz danych określonych i na warunkach wskazanych przez prawo geod. i kartogr. oraz o standardowe opracowania kartograficzne. Pojęcia wspomnianych baz danych i opracowań kartograficznych nie są tożsame z pojęciem danych rejestru publicznego. O bazach danych w prawie geod. i kartogr. stanowi się w art. 4, a o standardowych opracowaniach kartograficznych, tworzonych na podstawie odpowiednich zbiorów danych zawartych w bazach danych, w ust. 1a i 1b powołanego przepisu i są to:

- 1) mapy ewidencyjne w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000;
- 2) mapy zasadnicze w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000;
- 3) mapy topograficzne w skalach: 1:10 000, 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000;
- 4) mapy ogólnogeograficzne w skalach: 1:250 000, 1:500 000, 1:1 000 000.

Natomiast artykuł 15 ustawy o inform. jest samodzielną i wystarczającą podstawą do wystąpienia z wnioskiem o udostępnienie danych zgromadzonych w prowadzonym w ramach MODGiK rejestrze publicznym, z zastrzeżeniem wskazanym w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie udostępnienia danych. Odnosząc się do kontekstu (poruszonego w piśmie nr ZG-DG.4200.14.2016) wystąpienia przez GEOPOZ/SIP do MODGiK z wnioskiem o udostępnienie na rzecz Miasta danych z EGiB w trybie art. 15 wskazać należy:

- struktura organizacyjna DG (prowadząca SIP), podobnie jak DO prowadzące MODGiK - funkcjonują w ramach jednej miejskiej jednostki organizacyjnej jaką jest ZGiKM GEOPOZ. W świetle powyższego, bazując na przepisach rozporządzenia o udostępnianiu danych, nie następuje udostępnienie danych innemu podmiotowi publicznemu. Zarówno jedna jak i druga struktura organizacyjna (DG i DO) podlega temu samemu kierownikowi jednostki organizacyjnej. Z powyższego wynika, że wniosek, o którym stanowi art. 15 ustawy o inform. nie jest w takiej sytuacji wymagany. Dodać nadto należy, że pozyskane przez DG od DO dane z rejestru publicznego, winny być wykorzystane w związku z realizacją zadań publicznych. Okoliczność, że DG pozyskuje dane z rejestru publicznego (dla realizacji własnego zadania tj. prowadzenie SIP) nie zwalnia innych miejskich jednostek organizacyjnych i wydziałów UMP od złożenia wniosku w trybie art. 15 ustawy o inform. Czyli, jeżeli mjo lub wydziały UMP chcą uzyskać dane z rejestru publicznego winny złożyć wniosek w trybie art. 15 ustawy o inform. W zależności od rodzaju tych danych - oprócz wniosku, o którym mowa w art. 15, o ile przepisy prawa geod. i kartogr. tego wymagają - winny zostać zachowane zasady o których stanowi § 3 ust. 1 rozporządzenia o udostępnieniu danych tj. dane zgromadzone w rejestrze udostępnia się

na warunkach, w sposób, w zakresie i w terminie określonym w przepisach, na których podstawie jest prowadzony rejestr.

Ad. 2:

Zgodnie z art. 15 ustawy o informatyzacji:

1. Podmiot prowadzący rejestr publiczny zapewnia podmiotowi publicznemu albo podmiotowi niebędącemu podmiotem publicznym, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, nieodpłatny dostęp do danych zgromadzonych w prowadzonym rejestrze, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, powinny być udostępniane za pomocą środków komunikacji elektronicznej i mogą być wykorzystane wyłącznie do realizacji zadań publicznych.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i tryb udostępniania danych, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę usprawnienia realizacji zadań publicznych, zapewnienia szybkiego i bezpiecznego dostępu do danych oraz zabezpieczenia wykorzystania danych do celów realizacji zadań publicznych.

4. Przekazanie przez podmiot prowadzący rejestr publiczny danych z rejestru do ich ponownego wykorzystywania w celu innym niż realizacja zadania publicznego następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352).

Powyższe w kontekście – danych zasobu geodezyjnego i kartograficznego Miasta Poznania, w którym prowadzone są rejestry publiczne – oznacza, że:

- podmiotem prowadzącym rejestr publiczny jest starosta (art. 7d prawa geod. i kart.), czyli w Poznaniu – w mieście na prawach powiatu (zgodnie z art. 92 ustawy o sam. powiat.) prezydent miasta,
- podmiotem publicznym, któremu udostępniane są dane rejestru publicznego są m. in. wydziały i miejskie jednostki organizacyjne Miasta Poznania,
- sposób, zakres i tryb udostępniania danych rejestru publicznego określa rozporządzenie o udostępnianiu danych. Rozporządzenie weszło w życie 2005 r. i niezmiennie stanowi ono w § 2 ust. 1, że podstawą udostępnienia danych zgromadzonych w rejestrze jest wniosek złożony w formie pisemnej albo elektronicznej. Treść wniosku oraz wzór wniosku określa wspomniane rozporządzenie. W tym miejscu można się zastanawiać, czy np. dyrektor wydziału UMP winien składać wniosek o udostępnienie danych rejestru publicznego

prowadzonego w ramach MODGiK, skoro realizuje zadania starosty/prezydenta prowadzącego ten rejestr? Wg autora niniejszego stanowiska odpowiedzi należy udzielić twierdzącej, albowiem z treści powołanego rozporządzenia (np. § 2 ust. 3 oraz § 5) wynika zobowiązanie działania kierownika jednostki organizacyjnej, w której jest prowadzony rejestr (w niniejszym aspekcie chodzi o działanie Dyrektora ZGiKM GEOPOZ). Skoro zatem dane zgromadzone w rejestrze udostępnia kierownik jednostki organizacyjnej, w której jest prowadzony rejestr, lub osoba przez niego upoważniona (§ 5 ust. 1 rozporządzenia o udostępnianiu danych) na podstawie wniosku – to w sytuacji takiej, nie jest generalnie wymagane zawarcie umowy, podpisanie protokołu, wydanie licencji. Jednak nie należy zapominać o brzmieniu § 3 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiącego, że dane zgromadzone w rejestrze udostępnia się na warunkach, w sposób, w zakresie i w terminie określonym w przepisach, na których podstawie jest prowadzony rejestr (w niniejszym aspekcie na podstawie przepisów prawa geod. i kart.).

W tym miejscu przypomnieć należy definicję rejestru publicznego z ustawy o informatyzacji (art. 3 pkt 5), gdzie stanowi się, że przez rejestr publiczny należy rozumieć - rejestr, ewidencję, wykaz, listę, spis albo inną formę ewidencji, służące do realizacji zadań publicznych, prowadzone przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych.

Odnosnie protokołu nr ZG-OUO.41021.1.2.2015 dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych m. Poznania, na potrzeby realizacji zadań publicznych sporządzonego w dniu 19.06.2015 r. pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Z-cę Dyrektora ds. SIP a Skarbem Państwa reprezentowanym przez PMP, w imieniu którego działa Z-ca Dyrektora ds. Służby Geodezyjnej i Kartograficznej wraz z licencją wskazać należy:

- art. 40a ust. 1 prawa geod. i kartogr. stanowi, że organy prowadzące państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny udostępniają materiały zasobu odpłatnie. Od powyższej zasady ustawodawca przewidział wyjątki określone w ust. 2. Z tego przepisu pkt 4 lit. b wynika, że nie pobiera się opłaty za udostępnianie danych na podstawie art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
- art. 40c ust. 1 stanowi natomiast, że uprawnienia podmiotu dotyczące możliwości wykorzystywania udostępnionych mu materiałów zasobu określa licencja wydawana przez organ udostępniający te materiały. Szczegółową regulację w zakresie licencji zawiera rozporządzenie w sprawie pzgik. Istotne znaczenie – w kontekście niniejszej sprawy – ma zapis § 2 ust 1 powołanego rozporządzenia. Stanowi on, że licencja może dotyczyć pojedynczego udostępnianego zbioru danych lub innego materiału państwowego

zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zwanych dalej "materiałami zasobu", lub wielu materiałów zasobu objętych jednym wnioskiem o udostępnienie materiałów zasobu, jeżeli zakres uprawnień do korzystania z każdego z tych materiałów jest jednakowy albo też są one udostępniane na zgłoszenie prac geodezyjnych lub prac kartograficznych. Z powyższego wynika, że licencja dotyczy materiałów zasobu, a materiałem zasobu może być zbiór danych, zbiór danych może przybrać formę rejestru publicznego. Z przepisów rozporządzenia w sprawie pzgik, a konkretnie z załącznika nr 6 stanowiącego wzór licencji określającej zakres uprawnień licencjobiorcy, innego niż wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych podlegających obowiązkowi zgłaszania, do wykorzystywania udostępnionych materiałów zasobu, że wspomniany dokument znajduje też zastosowanie w przypadku wniosku z art. 15 ustawy o informatyzacji. W ustępie 4 wzoru licencji ustawodawca wymaga wskazania celu lub zakresu upoważnienia do wykorzystania udostępnionych materiałów zasobu poprzez wybór z listy stanowiącej załącznik do niniejszego wzoru. Lista celów lub zakresów upoważnień do wykorzystania udostępnionych materiałów zasobu w pkt 5 zawiera zapis: "do realizacji zadania publicznego (opis zadania) określonego w (przepis prawa).",

- mimo zatem, że potrzeba nowelizacji prawa geod. i kartogr. (ustawa z dnia 05.06.2014 r. o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) była wynikała z opublikowanego w dniu 11 lipca 2013 r. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2013 r. sygn. akt K 30/12, zgodnie z którym przepis upoważnienia ustawowego dotyczący określenia opłat za czynności "związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu oraz związane z prowadzeniem krajowego systemu informacji o terenie, za udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego" traci moc z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, tj. z dniem 12 lipca 2014 r. i ustawodawca w uzasadnieniu wskazał, że zmiany w przepisach ogólnych oraz legislacyjne o mają charakter porządkujący, to faktycznie wprowadził obowiązek wydawania licencji w związku z udostępnianiem danych rejestru publicznego na podstawie art. 15 ustawy o informatyzacji.

Ad. 3 i Ad. 4:

Umowa nr ZG-OUO.4124-1-3/2011 na udostępnienie danych zawartych w rejestrze publicznym o nazwie „Ewidencja gruntów i budynków m. Poznania” zawarta pomiędzy

Skarbem Państwa (reprezentowanym przez Z-cę Dyrektora ds. Służby Geodezyjnej i Kartograficznej – kierownika MODGiK) a Miastem Poznań (reprezentowanym przez Z-cę Dyrektora ds. SIP) została rozwiązana w dniu 10.06.2015 r. (informacja w piśmie nr ZG-DG.4200.14.2016 z dnia 30.11.2016 r. oraz adnotacja odręczna na powołanej umowie).

Porozumienie nr ZG-GIU.4201-11/2012 zawarte w dniu 05.06.2012 r. pomiędzy ZGiKM GEOPOZ (reprezentowanym przez Z-cę Dyrektora ds. SIP) a Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Poznania (reprezentowanym przez Dyrektora Wydziału) w sprawie udostępnienia danych zawartych w rejestrze publicznym o nazwie Ewidencja gruntów i budynków m. Poznania w § 7 stanowi, że dostęp do danych EGiB zostaje przyznany użytkownikowi (WGN UMP) bezterminowo, z zastrzeżeniem rozwiązania porozumienia ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku rażącego naruszenia przez użytkownika warunków porozumienia.

W kontekście powyższego – działanie podjęte odnośnie pierwszej umowy (tj. nr ZG-OOU.4124-1-3/2011), czyli jej rozwiązanie - nie oznacza „automatycznego” rozwiązania kolejnego porozumienia (tj. nr ZG-GIU.4201-11/2012). Skoro bowiem wyraźny zapis tego drugiego porozumienia wskazuje, że zawarto je bezterminowo, to w celu zakończenia jego bytu prawnego potrzebne jest odrębne oświadczenie woli przynajmniej jednej ze stron o jego rozwiązaniu. Skoro strony nie określiły w treści porozumienia przyczyn i okresu jego wypowiedzenia – zastosowanie znajdą w tej sytuacji przepisy kodeksu cywilnego. Analogicznie należy odpowiedzieć, w kontekście kolejnych porozumień tj. zawieranych pomiędzy ZGiKM GEOPOZ (reprezentowanym przez Z-cę Dyrektora ds. SIP) a innymi - niż WGN - Wydziałami UMP.

Ad 5:

W pierwszej kolejności należy zasygnalizować potrzebę nowego zdefiniowania pojęcia systemu informacji przestrzennej Miasta Poznania. Zarządzenie nr 701/2006/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 26.10.2006 r. w sprawie zasad funkcjonowania Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania – w zakresie określenia, zdefiniowania co należy rozumieć przez SIP Miasta Poznania - straciło swoją aktualność w kontekście nowego stanu prawnego, który zaistniał po roku 2006. Wspomniane zarządzenie nie jest aktualnie dostosowane, w szczególności do:

- 1) ustawy z dnia 04.03.2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej;
- 2) zmian ustawy z dnia 17.05.1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz wydanych przepisów wykonawczych do tej ustawy;

3) ustawy z dnia 25.02.2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.

W opinii autora niniejszego opracowania, nie można - w obecnym stanie prawnym - przyjąć, że SIP może nadal funkcjonować w wymiarze nadanym przez powołane wyżej zarządzenie PMP. Skoro bowiem obowiązują w porządku prawnym akty normatywne regulujące materię, która jest przedmiotem zarządzenia w sprawie SIP, to organ administracji publicznej (PMP/starosta) zobowiązany jest do wypełnienia ustawowych obowiązków w sposób, który te ustawy definiują. Mając na uwadze dotychczasową konstrukcję SIP Miasta Poznania (zarządzenie PMP) oraz powołane wyżej przykładowe ustawy, można przyjąć za uzasadnioną koncepcję podziału dotychczasowego SIP na dwa odrębne moduły:

- 1) narzędzie o charakterze technicznym - jako zespół środków i osób umożliwiających wykonanie czynności organizacyjnych i technicznych – zapewniających realizację obowiązków ustawowych. Celowym w tej koncepcji wydaje się wydzielenie w strukturze ZGiKM GEOPOZ „moduł narzędziowego” do realizacji obowiązków ustawowych określonych w ustawie o IIP, prawie geodezyjnym i kartograficznym czy ustawie o informatyzacji – co w kontekście ZGiKM GEOPOZ oznaczałoby realizację określonych zadań przypisanych Zastępcy Dyrektora ds. Służby Geodezyjnej i Kartograficznej oraz Zastępcy ds. Orzecznictwa Administracyjnego,
- 2) fakultatywny zbiór określonych informacji w postaci bazy danych tematycznych (ale innej bazy danych niż wymienione w powołanych wyżej ustawach, w szczególności ustawy o IIP oraz prawa geod. i kartogr.) o charakterze informacyjnym (czyli w tym przypadku, nie chodzi o bazy danych określone przez ustawy). SIP Miasta Poznania - w rozumieniu zbioru informacji – nie może mieć charakteru referencyjnego zbioru danych, bo żaden przepis ustawy, takiego przymiotu mu nie przyznaje. Nie można też, do tak rozumianego SIP stosować przepisów ustawy o IIP, bo przepisy ustawy mają zastosowanie jedynie do wersji referencyjnej zbiorów danych. W tym kontekście - w zakresie udostępniania usług - mogłaby znaleźć zastosowanie ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W przypadku przetwarzania danych osobowych znajdzie także zastosowanie ustawa o ochronie danych osobowych. Rozważenia wymaga - przy przyjęciu proponowanego podziału SIP - ewentualne zastosowanie ustawy z dnia 27.07.2001 r. o ochronie baz danych, (Dz. U. Nr 128, poz. 1402, ze zm.), ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386, ze zm.).

Odnosząc powyższe do zagadnienia wskazanego w pkt 5 pisma nr ZG-DG.4200.14.2016 z dnia 30.11.2016 r. - tylko w zakresie SIP, rozumianego jako fakultatywny zbiór określonych

informacji w postaci bazy danych tematycznych o charakterze informacyjnym (czyli innych baz danych innych, niż określone przez ustawy) – warunki i tryb, sposób udostępnienia może regulować zarządzenie PMP oraz ewentualnie, jeżeli wymaga tego organizacja, bieżące potrzeby odrębne porozumienie wykonawcze (jako określające i doprecyzowujące warunki wykonania udostępnienia).

Ad. 6:

Rozważania poniższe bazują na funkcjonującym obecnie rozwiązaniu, że administratorem danych osobowych zgromadzonych w zbiorze danych osobowych pn. „Ewidencja gruntów i budynków” jest Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ reprezentowany przez Dyrektora.

Art. 4 pkt 1 ustawy o informatyzacji wskazuje, że „przepisy ustawy nie naruszają ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.)”.

Artykuł 4 sytuuje ustawę o informatyzacji jako regulację ogólną w stosunku do przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Przepisy tej ustawy traktuje się jako przepisy szczególne, odnoszące się przede wszystkim do specyficznej i wymagającej odrębnej regulacji danych osobowych przetwarzanych w systemach teleinformatycznych.

Zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych - rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Skoro zatem art. 15 ustawy o informatyzacji stanowi podstawę zapewnienia podmiotowi publicznemu dostępu do danych rejestru publicznego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań tego podmiotu, to niewątpliwie nastąpi przetwarzanie udostępnionych danych osobowych.

Zgodnie z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych:

1. Administrator danych może powierzyć innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzanie danych.
2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie.

2a. Nie wymaga zawarcia umowy między administratorem a podmiotem, o którym mowa w ust. 1, powierzenie przetwarzania danych, w tym przekazywanie danych, jeżeli ma miejsce między podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 1.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a. W zakresie przestrzegania tych przepisów podmiot ponosi odpowiedzialność jak administrator danych.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1-3, odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów niniejszej ustawy spoczywa na administratorze danych, co nie wyłącza odpowiedzialności podmiotu, który zawarł umowę, za przetwarzanie danych niezgodnie z tą umową.

5. Do kontroli zgodności przetwarzania danych przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, z przepisami o ochronie danych osobowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 14-19.

W kontekście cytowanego przepisu art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych istotne znaczenie ma ustęp 2a. Przepis ten dodany został z dniem 01.04.2016 r. przez art. 38 pkt 2 ustawy z dnia 11.02.2016 r. (Dz. U. 2016 r. poz. 195) zmieniającej ustawę o ochronie danych osobowych. Dopiero zatem od 01.04.2016 r. zaistniał stan prawny, w którym nie jest wymagana umowa między administratorem a podmiotem, któremu powierzono dane osobowe, a który należy jednocześnie do podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 1. Dodatkowym zastrzeżeniem ustawodawcy jest bowiem okoliczność wymiany danych między podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 1 powołanej ustawy. Przepis ten natomiast odwołuje się do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego oraz do państwowych i komunalnych jednostek organizacyjnych. Z powyższego wynika, że sfera powierzenia danych osobowych ograniczona do wymienionych podmiotów nie wymaga umowy (np. ZGiKM GEOPOZ i wydziały UMP). Regulacja ustawowa odnosząca się do umów, nie zwalnia administratora danych z innych obowiązków. Już w kolejnym ustępie 3 cytowanego artykułu - podmiot, o którym mowa w ust. 1 (czyli podmiot, któremu powierzono przetwarzanie danych), jest obowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39 oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a. W zakresie przestrzegania tych przepisów podmiot ponosi odpowiedzialność jak administrator danych. Skoro zatem z art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych wynika, że do przetwarzania danych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające upoważnienie nadane przez administratora danych, a przywołany przepis mieści się w katalogu wskazanym w art. 31 ust. 3, to obowiązek

nadania upoważnienia osobom dopuszczonym do przetwarzania danych spoczywa na „innym podmiocie” któremu powierzono przetwarzania danych a nie na administratorze danych.

Odnosząc powyższe rozważania do zagadnienia poruszonego w piśmie nr ZG-DG.4200.14.2016 z dnia 30.11.2016 r. (pkt 6) pracownicy zatrudnieni w wydziałach i jednostkach Miasta Poznania mogą przetwarzać dane osobowe zbioru „Ewidencja gruntów i budynków”, którego administratorem jest Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ reprezentowany przez Dyrektora, po nadaniu upoważnienia przez podmiot któremu nastąpiło powierzenie. Kwestią dalszych ustaleń – wykraczającą poza niniejsze opracowanie – jest prawidłowe wskazanie „innego podmiotu” łącznie z funkcją jego reprezentacji. Rozważenia bowiem wymaga, czy powierzenie nastąpiło np. wydziałowi UMP reprezentowanemu przez Dyrektora tego wydziału czy Urzędowi Miasta Poznania jako całości, o którym mowa w art. 33 ustawy o samorządzie gminnym.

Ad. 7:

Na mocy porozumienia o powierzeniu przetwarzania danych osobowych z dnia 11.08.2011 r. zawartego przez Prezydenta Miasta Poznania (powierzający) i Dyrektora ZGiKM GEOPOZ (przetwarzający) powierzono tut. Zarządowi przetwarzanie danych osobowych zawartych w zbiorach danych osobowych prowadzonych przez UMP, szczegółowo wymienionych w § 4 tego porozumienia.

Jak wyżej wskazano, od 01.04.2016 r. nie ma obowiązku zawierania umów o powierzenie przetwarzania danych osobowych pomiędzy podmiotami należącymi do wymienionych w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Abstrahując od kwestii zawarcia lub nie zawarcia umowy, o obowiązkach spoczywających na tzw. „innym podmiocie”, któremu powierzono przetwarzanie danych osobowych (w tej sytuacji tutejszemu Zarządowi) stanowi przepis art. 31 ust. 3. Stanowi on, że przed rozpoczęciem przetwarzania danych podmiot, któremu powierzono przetwarzanie danych obowiązany jest podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a. W zakresie przestrzegania tych przepisów podmiot ponosi odpowiedzialność jak administrator danych. Obowiązek nadania upoważnień pracownikom tut. Zarządu lub innym osobom przetwarzającym te w ramach zadań ZGiKM GEOPOZ wynika wprost z art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych.

Ad. 8:

Art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych wskazuje, że ilekroć w ustawie jest mowa o zbiorze danych - rozumie się przez to każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie.

Dane osobowe zgromadzone w SIP (funkcjonującym w sposób określony zarządzeniem nr 701/2006/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 26.10.2006 r. w sprawie zasad funkcjonowania Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania) nie są bezpośrednio danymi SIP, tylko pozyskanymi z tzw. baz źródłowych. Natomiast bazy źródłowe zasilające SIP prowadzone przez jednostki właściwe do tworzenia i prowadzenia takich baz. Powyższe oznacza, że o ile pozyskane dane osobowe, spełniają definicję ustawową zbioru danych – to taki zbiór stanowią. Odnośnie kwestii jednolitego sposobu zarządzania takim zbiorem zachodzi potrzeba doprecyzowania, co oznacza owo zarządzanie, zakres jakich działań obejmuje? Pamiętać bowiem należy, że skoro przedmiotowe dane są pozyskane z baz źródłowych i w większości przypadków bazy te tworzą także zbiory danych osobowych w rozumieniu powołanej ustawy, to ZGiKM GEOPOZ tylko te dane przetwarza na zasadzie powierzenia. Ustawa natomiast nakłada określone obowiązki dotyczące powierzenia przetwarzania danych osobowych, a konkretnie wskazane w przepisach od art. 36 do 39a. Wskazane przepisy wyczerpują rozdział 5 ustawy dotyczący zabezpieczenia danych osobowych. Z powyższego wynika, że tut. Zarząd, odnośnie powierzonych do przetwarzania danych osobowych:

- jest obowiązany zastosować środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem (art. 36 ust. 1),
- powinien prowadzić dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych oraz środki, o których mowa w ust. 1 (art. 36 ust. 2),
- może powołać administratora bezpieczeństwa informacji, do zadań którego należy (art. 36 a):
 - 1) zapewnianie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych, w szczególności przez:

- a) sprawdzanie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz opracowanie w tym zakresie sprawozdania dla administratora danych,
 - b) nadzorowanie opracowania i aktualizowania dokumentacji, o której mowa w art. 36 ust. 2 oraz przestrzegania zasad w niej określonych,
 - c) zapewnianie zapoznania osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych;
- 2) prowadzenie rejestru zbiorów danych przetwarzanych przez tut. Zarząd, z wyjątkiem zbiorów, o których mowa w art. 43 ust. 1, zawierającego nazwę zbioru oraz informacje, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2-4a i 7,
 - 3) wykonywanie innych obowiązków, jeżeli nie naruszy to prawidłowego wykonywania zadań, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej,
- w przypadku niepowołania administratora bezpieczeństwa informacji zadania określone w art. 36a ust. 2 pkt 1, z wyłączeniem obowiązku sporządzania sprawozdania, o którym mowa w art. 36a ust. 2 pkt 1 lit. a, wykonuje osoba reprezentująca „inny podmiot” któremu powierzono przetwarzanie danych (art. 36b),
 - osobom dopuszczonym do przetwarzania danych osobowych nadać upoważnienia (art. 37) oraz zobowiązać te osoby do zachowania w tajemnicy tych danych osobowych oraz sposobów ich zabezpieczenia,
 - zapewnić kontrolę nad tym, jakie dane osobowe, kiedy i przez kogo zostały do zbioru wprowadzone oraz komu są przekazywane (art. 38),
 - prowadzić ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych (art. 39),
 - zapewnić sposób prowadzenia i zakres dokumentacji, o której mowa w art. 36 ust. 2, oraz podstawowe warunki techniczne i organizacyjne, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych, uwzględniając zapewnienie ochrony przetwarzanych danych osobowych odpowiedniej do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a także wymagania w zakresie odnotowywania udostępniania danych osobowych i bezpieczeństwa przetwarzanych danych – zgodnie z rozporządzeniem wydanym przez Ministra właściwego do spraw informatyzacji na podstawie art. 39a.

Niewątpliwie w wskazanym wyżej zakresie można mówić o „jednolitym sposobie zarządzania” danymi osobowymi zgromadzonym w SIP.